

אין זה סיפור בידיוני. זהו תיאור יבש של מה שעלול היה לקרות בקיץ 1984

ההיום שבת

הוא לא שם לב להתפוצצויות. אומנם, היה נרמה לו שהן היו חזקות מן הרגיל. אבל כשאתה גר בירושלים, אינך שם לב לדברים כאלה. ביחוד כשאתה עסוק בכתיבת מאמר חשוב לעיתונך על נושא כליכך מרתק כמו הסיכויים של אריאל שרון לעלות לגדולה.

בוב בנסון, כתב ניו-יורק טיימס בירושלים, ניסה להתרכז. אבל משהו הפריע לו. בתת-ההכרה הוא הרגיש במשהו. הוא תיקתק עוד כמה מילים במכונה, כאשר משהו הטריד אותו שוב. האינטר איציה העיתונאית שלו הדליקה אישם בראשו נורה אדומה. לפתע הבחין בגורם: יללה של צופרים רחוקים. מכונות מישטרה ואמבולנסים. הוא נאנח. קם ממקומו וניגש אל חלון חדרו במלון אינטרקונטיננטל על הר הזיתים.

תחילה לא ראה דבר. הכל היה פרגיל. שמש-שיקוף ירושלמית שטפה את העיר. ואז, לפתע, הוא פער את עיניו באי-אמונו. משהו חסר בנוף — הדבר שבלט מתוכו כמו יהלום בטבעת. כיפת-הסלע נעלמה.

לא, היא לא נעלמה. כשריכו בוב את מבטו במקום, הוא ראה שברים של כיפת-הזוהב העתיקה מפורזים במישטח הר-הזיתים.

בעולם למדו בצורה זו, בפעם הראשונה, מהו היקפו המדהים של העולם המוסלמי. יתכן שעוצמת ההתקוממות ההמונית בשעות אלה נעזרה בעובדה שהיה זה ביום השישי בשבוע, יום התכנסות המוסלמים במיסגדים. ההיסטוריונים ניסו לפענח, לאחר מכן, את סוד העיתוי הזה. האם הכינה המחחרת היהודית את משמעותו, או שהמועד נבחר כמיקרה?

המצב הוא חמור אמר ג'ורג' שולץ, "השריח, והשקוף בפני המסוכים, חברי המועצה הלאומית לביטחון, שנקראו באופן כהול לבית הלכן. הנשיא רונלד רגן הינהן בראשו — אם כי לא היה ברור אם היה זה אות להסכמה, או שהנשיא הקשיש נימנם.

השעה היתה 17.25.

"עלינו להחליט אם זוהי טערה חולפת..."

"הדוונים ארוכים!" התפרץ בחצי-קול אדמיי ראל סמוקיפנים. הרברים נשמעו היטב כחדר. שולץ פנה לעבר הלוחש. כאשר נפתחה הדלת והקצין התורן נכנס בהתרגשות כוללת. הוא הניח פתק לפני ראש הטייפאי.

האיש קרא את הפתק פעמיים. הניח אותו לפניו ואמר: "יש כאן ידיעה. התחוללה הפיכה במצריים. מועצת-קצינים בהנהגת אה...אה... אחמד משהו, תפסה את השלטון. הנשיא מובארכ ואנשיו נעצרו ויש ידיעות בלתי-מאושרות שנהרגו. האיש שלנו מאמין שזהו מעשה של האחים המוסלמים. אגב, האיש שלנו פועל בתחנת-חירום, אחרי שהשגרירות נהרסה."

פואצא המסגד

הקריין של רדיו דמשק השתולל מרוב "שימחה". "הוי אחים ערבים", קרא, "הגיע יום-הרדין של הבוגדים בקאהיר. אחינו הלאומיים הפילו את הכנופייה המכורה, שהמשיכה בקור הבוגדני של סאדאת, ימח שמו וזיכרו. המישטר המהפכני של מיפלטג אל-ביעת המפוארת, בשם העם הסורי האציל, מושיט את ידו..."

באותו רגע נקטע הקול. חדישי-שמיעה טענו לאחרי-מכן שמעו כבירור קולות-ידיה.

כ־90 הדקות הבאות השיעור רדיו דמשק שיריילכת שפינו את מקומם לשירים רתיים. כאשר התחדש הדיבור, היה זה קול אחר. לא קול של קריין מיקצועי, אלא קול מחוספס. צורר. "בשם אללה הרחמן והחסיד, זהו קול המהפכה, קול ההתעוררות, קול נאמני הדת", הוא פתח. "הוי אחים ערביים, נאמני אללה, שעת הגאולה הגיעה. ההמונים עטורי-הכבוד חסילו בזעמם את הכלבים בעל-אוזניים, כנופיית אל-אסר, סוכן האמריקאים והציונות. הכוחות המזוינים המהר ללים קמו כאיש אחד והרגו את סוכני הבוגדים. הוי המונים סוריים, הכוחות המזוינים קראו לשייח' אל-אזהרי, מנהיג האחים המוסלמים, גיבור המרד המפואר באל-חמא, לקבל לידיו את השלטון. הכוחות המזוינים המהוללים מעמידים את עצמם לרשות המהפכה המוסלמית, כדי לנקום בכופרים הארורים, מהרסי המיקרשים, מחללי קודשינו, שליחי השטן. השייח' אל-אזהרי פונה אל האחים המצריים וקורא להם: הקץ למריבות-האחים, שאורגנו על-ידי שליחי האימפריאליזם והציונות! הקץ לקטטות, ששירתו את

אך האמת היתה הרבה יותר פשוטה. המאורעות היו ספונטאניים, והפכו במהרה לגל אדיר, שהתעצם ושטף את העולם המוסלמי כולו. הגפרור שהצית את הלהבה נדלק דווקא בבירה שאינה מרבה "לעשות חרשות": קואלה לאמפור, בירת מאלזיה. המונים ששמעו את הידיעה מירושלים בשעה שהיו מכונסים במיסגד מקומי נהרו לעבר השגרירות האמריקאית. ולפני שהמישטרה יכלה להתערב שרפו אותה על יושביה. בתקרית זו נהרגו 23 אמריקאים ו־87 מבני ההמון.

בין השעות 11.00 ו־17.00 באותו יום עלו כלהבות כשלושים שגרירויות אמריקאיות ברחבי

עכשיו, כשסקר את השטח במבט עיתונאי מאומן, ראה כי גם המיסגד הגדול, אל-אקצה, נעלם. במקום היו מפורות הריסות. המוני בני אדם התרוצצו מסביב, ומרחוק נשמעו במעומעם צעקות.

ובכן, זה קרה! המטופרים פוצצו את המיסגדים! בוב קפץ אל הטלפון. שיחה לאמריקה! הוא קרא, כמעט בצעקה, ניו-יורק, אתה שומע? מהר! מהר!"

הוא הסתכל בשעון. השעה היתה 10.15, ביום השישי, 27 ביולי 1984.

אחמד בשיר אל-טהרי שמע את הידיעה בטלפון, 10.24. הדובר לא זיהה את עצמו. הוא דיבר בוהירות, בקול נמוך. "יא אחמד", אמר, "כרגע קיבלנו ידיעה בטלפרינטר. היהודים פוצצו את אל-אקצה!"

היה זה יוסוף חמד, האיש שנשתל באל-אחראם.

אחמד אל-טהרי הניח את השפופרת. פניו הביעו שלווה גמורה. הוא היה סוסיקרב ותיק, בוגר של שלוש מילחמות, אלוף-מישנה שמנמן ומקריה, מפקד גרוד בחטיבה 26. שהיתה אחראית לביטחון קאהיר. הוא היה ידוע כחייל מיקצועי שיגרתו, שאפשר לסמוך עליו. הוא היה גם מפקד המחחרת הצבאית של האחים המוסלמים.

הוא הרים את השפופרת מחדש. קולו היה יבש וקפדני כרגיל כשציווה על השליש: "קרא לחברי המועדון. בעוד שעה, אצלי במישרד."

ההיסטוריונים נחלקו כעבור-זמן על ההתרחשויות ב-יום השישי הארוך.

היו שסברו כי באותו יום התגלתה קונספירציה עולמית, מחחרת מוסלמית ענקית מבנגלה-דיש עד סנגאל ומהפיליפינים עד מארוקו. היו אף שהאמינו כי בראש המחחרת עמדו סוכני מסקוה. התנועה היתה, לדעתם, כבירה מדי מכרי שתהיה ספונטאנית.